

Notat

Saksbehandler

Sissel W. Strandås, tlf. +47 99778755

Til
Alminnelig høringsliste

Kopi til

Høring – Kommende endringer i forordning (EU) 2015/1998 - Utvidelse av One Stop Security og endring i krav til godkjenning av teknisk utstyr

1. Høring

Luftfartstilsynet foreslår på vegne av Samferdselsdepartementet å gjøre endring i forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebyggelse av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. (securityforskriften). Forskriften gjennomfører kommisjonsforordning (EU) 2015/1998 som fastsetter de detaljerte tiltakene for gjennomføring av felles grunnleggende standarder for luftfartssikkerhet.

Med jevne mellomrom er det behov for endringer og klargjøring av securityregelverket. Ved AVSEC-møtet i november 2019 ble det votert over kommende endringer til forordning (EU) 2015/1998. Endringsforordningen er per dags dato ikke publisert i Official Journal og ikke tildelt eget rettsaktnummer, og heller ikke gjennomført i norsk rett. Med unntak av noen bestemmelser i endringsforordningen til forordning (EU) 2015/1998 som skal gjelde fra 1. april 2020, skal de kommende endringene tre i kraft i EU på den tjuende dag etter publisering i Official Journal.

Endringene som omtales i høringen her omfatter i det vesentligste utvidelse av området for One Stop Security (OSS) og krav til godkjenning av teknisk utstyr. Regelverket vil i påvente av EØS-gjennomføring bli gjennomført i norsk rett med oppdatering av securityforskriften § 3.

Utkast til forordning og utkast til endringsforskrift er vedlagt høringen.

Svar på høringen må være Luftfartstilsynet i hende innen 12. mars 2020. Høringssvar bes sendt på epost til postmottak@caa.no. Alternativt kan høringssvar sendes per post til Luftfartstilsynet, Postboks 243, 8001 Bodø. Ber om at høringssvar merkes med saksnummer 20/00605.

2. Bakgrunn – hovedinnholdet i regelverket

Utvidelse One Stop Security (OSS)

I forordning (EU) 2015/1998 kapittel 3, 4, 5 og 6 foreligger det lister over tredjeland som anerkjennes for å anvende sikkerhetsstandarder som er tilsvarende de felles grunnleggende standardene som forordning (EF) nr. 272/2009 etablerer. Tillegg 3-B, 4-B, 5-A og 6-F i forordningen omhandler henholdsvis anerkjennelse av sikkerhetsstandarder for sikkerhet knyttet til luftfartøy, passasjerer og håndbagasje, innsjekket bagasje og frakt og post.

EU-Kommisjonen har funnet at Nikola Tesla Airport Beograd i Serbia og Ben Gurion International Airport i Israel oppfyller kravene i forordning (EF) nr. 272/2009 del E som omhandler kriterier for

anerkjennelse av likeverdighet vedrørende sikkerhetsstandarder i tredjeland. Endringsforordningen endrer forordning (EU) 2015/1998 slik at tillegg 3-B, 4-B, 5-A og 6-F omhandler Serbia, og tillegg 3-B og 4-B omfatter Ben Gurion International Airport i Israel. Gjennom ny endringsforordning vil det kunne gjøres visse forenklinger for flygninger fra Nikola Tesla Airport Beograd i Serbia og Ben Gurion International Airport i Israel.

Godkjenning av teknisk utstyr

I kapittel 12 i forordning (EU) 2015/1998 vil det bli tatt inn et endret delkapittel 12.0 som omhandler godkjenning av teknisk utstyr. Kommisjonen gjør endringer for å sikre at teknisk utstyr oppfyller de nødvendige ytelsesstandardene for å sikre best implementering av de vanlige grunnleggende standardene for security.

Kommisjonen anerkjenner ECAC-prosessen som en obligatorisk forutsetning for godkjenning av teknisk utstyr. Teknisk utstyr som har gjennomgått ECAC-prosessen skal nå dra nytte av EU-godkjenning med et «EU-stamp» og inngå i en konsolidert database som muliggjør distribusjon av teknisk utstyr for sivil luftfart i hele EU/EØS-området.

3. Luftfartstilsynets vurdering

Dette høringsnotatet er utarbeidet i tråd med de føringer som ligger i regjeringens utredningsinstruks. Et minimumskrav er da å besvare følgende spørsmål:

- Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?
- Hvilke tiltak er relevante?
- Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?
- Hva er de positive og negative virkningene av tiltakene, hvor varige er de, og hvem blir berørt?
- Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?
- Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

3.1 Hva er problemet, og hva vil vi oppnå?

Per i dag er det ukentlige flygninger til og fra Norge mellom både Nikola Tesla Airport i Beograd og Ben Gurion International Airport i Israel. Ny endringsforordning til forordning (EU) 2015/1998 skal sikre at det gjøres visse forenklinger for flygninger til og fra disse stedene.

De endringene som gjøres for godkjenning av teknisk utstyr er for å sikre at utstyret oppfyller de nødvendige ytelsesstandardene for å sikre best implementering av de vanlige grunnleggende standardene for security. Det er ventet at endringer mht. godkjenning skal sikre harmonisering av hvilket teknisk utstyr som benyttes i EU/EØS-området.

3.2 Hvilke tiltak er relevante?

Kommende endringsforordning skal endre en forordning som allerede er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett gjennom forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebygging av anslag mot

sikkerheten i luftfarten mv. (securityforskriften) § 3. Den kommende endringsforordningen vil bli gjennomført gjennom endring av forskriften i påvente av EØS-gjennomføring.

Ingen andre tiltak er relevante.

3.3 Hvilke prinsipielle spørsmål reiser tiltakene?

Saken reiser ingen prinsipielle spørsmål slik det er angitt i utredningsinstruksen.

3.4 Hva er de positive og negative virkningene av tiltaket, hvor varige er de, og hvem blir berørt?

For utvidelsen av One Stop Security-området antas det at endringene gir positive virkninger da det vil bli forenklinger for flygninger til og fra Norge mellom Nikola Tesla Airport Beograd i Serbia og Ben Gurion International Airport i Israel. Forenklingene er i praksis knyttet til sikkerhet for luftfartøy, passasjerer og håndbagasje, innsjekket bagasje og frakt og post.

Virkningene av utvidelsen av One Stop Security-området er varige og vil berøre norske aktører og passasjerer.

For endringene som gjelder godkjenning av teknisk utstyr er det antatt at det ikke vil påvirke norske aktører eller norske myndigheter i nevneverdig grad. Det tekniske utstyret som benyttes i dag er godkjent av ECAC og dette utstyret vil inngå i sertifiseringsordningen som Kommisjonen nå åpner for gjennom de foreslåtte endringene. For lufthavnoperatørene vil prosessen med anskaffelse bli tilsvarende slik den er i dag med unntak av at de nå må verifisere at utstyret er godkjent av Kommisjonen i stedet for godkjenningen fra ECAC. Godkjenning fra ECAC er ekvivalent godkjenning fra Kommisjonen.

Virkningene av nye regler med hensyn til godkjenning av teknisk utstyr er varige og vil berøre norske aktører som benytter teknisk utstyr som følge av standardene fra forordning (EU) 300/2008.

Det er ikke identifisert at kommende endringsforordning vil få økonomiske konsekvenser for hverken norske myndigheter eller aktører.

Kommende endringsforordning vil få administrative konsekvenser for norske myndigheter og aktører som følge av at etablerte prosedyrer og sjekklister må oppdateres. Det er ikke identifisert andre administrative konsekvenser utover dette.

3.5 Hvilket tiltak anbefales, og hvorfor?

Kommende endringsforordning endrer forordning (EU) 2015/1998 som allerede er tatt inn i EØS-avtalen og gjennomført i norsk rett gjennom forskrift 1. mars 2011 nr. 214 om forebygging av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. (securityforskriften).

Ny rettsakt må besluttes innlemmet i EØS-avtalen før de kan tas inn i norsk rett. Rettsakten vil være gjeldende i EU fra tjuende dag etter publisering i Official Journal. Visse deler av rettsakten vil gjelde

først fra 1. april 2020. Det følger av vedlagte forordningsutkast art. 2. Gjennomføring i norsk rett vil bli gjort i påvente av EØS-gjennomføring ved at rettsakten gjennomføres nasjonalt med oppdatering av forskrift av 1. mars 2011 nr. 214 om forebygging av anslag mot sikkerheten i luftfarten mv. § 3.

Rettsakten medfører ingen ytterligere endringer i securityforskriften.

3.6 Hva er forutsetningene for en vellykket gjennomføring?

En vellykket gjennomføring forutsetter at de norske aktørene tilpasser sine prosedyrer og sjekklister til de nye reglene.